

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Din parlamentul țerei.

Moștenitoriul de tron al monarchiei noastre, archiducele Ferdinand în vara trecută s'a căsătorit, luându-și de soție o odraslă din o vechiă familie nobilă bohemă.

Și-a legat deci fericirea sa familială, fericirea sa casnică de fericirea femeii, pe care o a luat de soție.

După învățătura bisericeii, după doctrinele crestine a lăsat pe tatăl său, a lăsat archiducele clironom pe numă-sa, s'a lipit de mușea sa, și au devenit amândoi un trup.

Vorba aceasta este mare, însă noi acum vorbim de căsătoria archiducelui, de căsătoria moștenitoriului de tron, de căsătoria fiului monarh al Austro-Ungariei, care nu are să asculte numai de inima sa, ci trebuie să aibă în vedere și interesele dinastiei sale.

Și din albia noastră, casa de Habsburg are legea specială a casei sale, căreia sunt supuși toți membrii familiei, în toate acțiunile lor, chiar și în cestiunile de inimă, cari altor muritori le sunt rezervate și garantate ca cel mai mare drept al lor.

Legea specială a casei de Habsburg mai ales sfântă trebuie să fie moștenitoriului de tron, care ajungând monarch este stăpânul familiei, dinastiei, și apărătorul natural al acestei legi

Cât timp cineva observă dispozițiunile acelei legi speciale, rămâne membru legal al familiei, trecând peste ea rumpe legăturile cari l-au legat de dinastie.

Intre dispozițiunile acestei legi speciale stă și aceea, ca membrii familiei să se căsătorească în familia de asemenea rang. Numai atunci e acceptată ca soție egală soția, și eventual lor prunci ca membri legali ai familiei. În cas contrariu rămâne membru al familiei cu drepturile rezervate familiei numai bărbatul, soția și copiii însă sunt eschiși dela drepturile rezervate familiei domnitoare.

O asemenea căsătorie însă se poate face numai cu prealabila învoire a domnitoriului, și membrul din familia domnitoare renunță pentru sine dela toate drepturile ca membru al familiei. Cu grația domnitoriului membrul din familia domnitoare pentru sine se bucură de drepturile sale avute, renunță însă pentru fiutorea sa soție dela drepturile rezervate casei domnitoare, renunță totodată și pentru pruncii cari eventual i-i va da Dumnezeu.

Casul din urmă s'a aplicat și la căsătoria archiducelui clironom Ferdinand. I-s'a rezervat lui personal dreptul de moștenire la corună, nu s'a rezervat însă nimica pentru soția lui și pentru pruncii, cari i-i va da Dumnezeu.

În sensul acesta s'a redactat un act de stat, o abțicere formală a archiducelui pentru soția sa și pentru fiitorii sei prunci, și acest act de stat archiducele l'a întărit cu jurământ.

Vom avea deci împărat-rege a cărui soție nu va fi împărătesă-regină, nici pruncii sei moștenitori de tron. Declarațiunea această a moștenitoriului de tron vine să fie inarticulată acum în legile noastre.

Asupra acestui lucru se discută acum în parlamentul nostru de o săptămână încôce.

Fiindcă guvernul țerei noastre crede a fi în interesul statului inarticularea, fără de a se vătămă constituțiunea, inarticularea se va face cu totă opozițiunea celor din parți independent.

Ce complicațiuni pot isvorî din această stare de lucruri, noi acum nu cercăm, ajunge să luăm notiță despre cele ce se întâmplă în patria noastră, și să urmărim cu simpatie tot ce servesc la întărirea dinastiei. Și în asemenea situațiuni oamenii nu fac politică de sentimente. Interesele dinastiei au cerut, ca legile speciale ale casei de Habsburg să fie observate, interesul monarchiei este, ca să fim grupați în toate în jurul dinastiei, în jurul casei de Habsburg, care este fericirea patriei noastre.

Dacă moștenitoriul de tron a ținut să fie normative pentru sine și pentru ai sei ceea-ce nu corespunde nici doctrinei crestine, nici spiritului de libertate, de care este încălzit secolul nostru; dacă interesele dinastiei și ale monarhiei au necesitat susținerea rigorei în casa domnitoare, atunci nu avem cuvinte pentru cari noi să cunoștem mai bine, ce e interesul archiducelui clironom.

În special noi Românii ne bucurăm decâte-ori putem înregistra acte de bucurie în familia domnitoare, și de câte-ori vedem bărbați tari în caracter până la abnegațiunea de ce este mai scump înaintea unui bărbat: de soția și de pruncii sei.

Discușiunea se va încheia deci și în parlamentul nostru și vom trece la alte lucruri, cari taie mai adânc în viața internă a statului nostru.

Căile ferate bosniace. Cestiunea căilor ferate bosniace, care zilele trecute dase îndemn a se lansa chiar și svonuri de crisă atât în cabinetul ungar cât și în cel austriac, s'a tranșat în fine în mod mulțumitor pentru ambele părți ale monarchiei. În ședința de Mercuri a consiliului comun ministerial ținută în Budapesta s'a ajuns la înțelegere între guvernele interesate. Conform comunicatelor semioficiale s'au hotărât următoarele: Înainte de toate se va trasa linia strategică de la *Serajevo* până la *Mitrovița*. Aceasta va dura v'ro doi-trei ani și până atunci alte lucrări de căi ferate în Bosnia nu se vor începe. După aceea se va trasa linia *Bugojno-Spalato*, cerută din partea austriacă, și linia *Samaț-Doboj*, cerută din partea ungară. Cesta din urmă ca linie principală, pe care trenurile căilor ferate de stat vor pute comunica fără nici un impediment.

Că pentru ce s'a pus din partea guvernului ungar atâtă pond pe trassarea și a unei linii special în serviciul intereselor ungare, între considerațiuni mai înalte e și cea sulevată de „Pesti Napló” în prim-articolul dto 7. Novembre, în care apreciind soluțiunea cestiunii, zice într'un loc următoarele:

„De altcum trebuie să eugetăm, că tot nu e posibil, ca noi să interzicem pe vecie austriacilor anectarea Dalmației la provinciile ocupate. Dacă din întâmplare Dalmația ar fi provincie ungară, nu am permite nici noi un asemenea interdict.”

Prin realizarea liniei Samaț Doboj Ungaria ajunge de altcum în poziția de a avea două ieșiri spre Bosnia. Anume linia Samaț-Doboj și linia Carlstadt-Knin, de mare însemnătate. Referitor la această linie s'au făcut deja din partea croată toate lucrările necesare, și fiind-că acă nu se vor pune din partea Austriei impedimente, planul se poate realiza când guvernul ungar ar voi.

Budgetul cultelor în desbaterea comisuni financiare. În ședința de Mercuri a comisuni financiare s'a con-

tinuat desbaterea budgetului ministeriului de culte și instrucțiune publică. În firul acestei desbateri unii dintre membrii comisunii au debitat cu repugnabile suspiciuni la adresa școlilor confesionale nemagiare. Anume la titlul *școlilor medii* deputatul kossutist *Komjathy Béla* zicea, că „o mare parte a școlilor medii nu e acomodată de a face servicii politice culturale naționale și ideii de stat magiar”. Întru asigurarea acesteia — ca școlile să facă serviciile dorite de *Komjathy* — numai o modalitate există: *statificarea școlilor medii*. Deputatul *Farbaky* află a fi de dorit, ca profesorii de la gimnasiile naționalități „să încetățânescă în școlă alt spirit”, în care scop ar fi de dorit să se înființeze în Budapesta un convict pe sēma candidaților de profesori la aceste gimnasil.

Reflectând acestora ministrul *Wlassics* a zis că nu e lipsă de un asemenea convict pentru-că în collegiul „Eötvös” se califică și profesori de ai naționalităților, ear' cu privire la acest spirit antipatriotic „nu pōte recunștea, ca toate școlile naționalităților, fără excepțiune, ar instrua tinerimea în spirit nepatriotic”.

După Wlassics a vorbit de apurata *Ugrom*, pentru care e neîndoios, că deșutul școlilor naționalistice trebuie să se eșercieze o controlă mai cu efect; „nu pōte fi însă scopul nostru, să împedecăm naționalităților desvolțarea lor culturală, dacă pretindem de la ele să fie cu alipire credincioasă la ideea de stat magiar”.

Revistă esternă

Presidentul Statelor-Unite. La alegerea de electori, cari în 4 Decembre vor avé să alegă pe presidentul Statelor-Unite, efectuită Marți, a învins presidentul de acum *Mac Kinley* față cu contracandidatul *Bryan*. Electori aderenți lui *Mac Kinley* au fost aleși 292, de ai lui *Bryan* 155. Majoritatea absolută fiind 244, alegerea lui *Mac Kinley* e sigură. Prin acesta a învins de nou partidul *republican* față cu partidul *democrat*, aderent al valutei de argint.

Situația în China. Conform unor raporte date de ziarul englez „Times”, curtea se pregătește de război. Oastea de sub comanda prințului *Tungfusiang* e puternică și are multă munițiune. Prințul *Tuan* se află tot în fruntea guvernului.

Contele *Waldersee* a trimis trupe să taie curții chineze calea spre *Tayangu*, pe unde se făcea aprovizionarea curții în *Singafu*. Contra acestor trupe curtea bugojno a trimis 20.000 de ostași.

Conferență internațională. „Novoje Vremja” din Petersburg raporteză, că ambasadorul italian versburg cerzând, că ambasadorul din Viena pleca în curând la Roma, ducând regelui *Victor Emanuel* o epistolă de la țarul *Nicolae*. În acesta țarul rōgă pe regele să iee inițiativa pentru-ca cestiunea chineză să se reguleze printr'o conferență internațională.

Conferența inv. din Făgăraș.

(Urmare.)

12. Invătătoriul din *Feldiōra* *Ioan Pura*, care aparține protopresbiteratului *Avrigului* și avea să mērgă la Sibiu, descoperă că scāpând trenul spre Sibiu, spre a nu absenta dela conferență s'a prezentat aici la Făgăraș: Se ia la cunoștință.

13. Urmēză acum ordinea zilei cu prelegerile practice din singuraticile obiecte de învățământ.

Ioan Capēta ține prelegere practică din studiul religiunii luând ca temă parabola „Vameșul și Fariseul.”

Tema o a lucrat după treptele formale.

Terminată prelegerea se deschide discușiunea asupra prelegerii.

1. Parochul din *Galați Nicolau Aron* constată că în general tema a fost bine lucrată, unele greșeli însă totuși s'au strecurat, pe cari le accentuează.

Prelegătoriul nu a ținut disciplina cuviincioasă, se lăsa prea iute în vorbire cu elevii, răspundea și unuia și altuia la întrebările puse, prin ce s'au abătut dela firul predării. În un singur cas a provocat mai întâiu pe elev, și apoi a pus întrebarea, ceea ce nu a fost bine, ci consecuent trebuia să pună mai întâiu întrebarea și apoi să provoce pe elevi să răspundă.

Ca scādere amintesc împregiurarea, că învățătorul prea mult ajută elevilor, el pronunță cuvântul de jumătate, și elevul are să întregescă cealaltă jumătate, de e. pēcă-tosul.

Dacă un elev nu nimerea răspunsul, continua cu altul, care da răspuns bun.

În fine la sistemizare s'a estins prea tare.

2. *Chirion Adamoiu* află că a purces corect când a pus întrebări și s'a ocupat cu toți elevii, cari dau răspunsul. Numai așa putem ajunge la scop cu scormonirea ideilor.

Nu a fost mulțumit întru toate cu sentența, care trebuie să fie scurtă și clară.

3. *Galacteon Stelea* află, că nu s'a repetat din destul sentența, apoi sentența să o introducă elevii în caietele lor.

4. *Traian Cerbu* află că a purces corect când a ajutat elevilor. Invătătoriul trebuie să le stee întru ajutoriu și să-i pună să se ajutoreze reciproc.

5. *Ioan Paicu* susține, că tînța a fost prea lungă; nu a spus prelegătoriul până unde a mers analiza, până unde sinteza, până unde sistemizarea, până unde aplicarea.

La asociere s'au adus prea multe exemple, și nu toate au fost aplicabile.

Iubirea lui *Iosif* către părinți a fost răsplătită în prima linie cu haina cea pestriță și nu cu domnirea preste Egipt.

Excepțiunează unele expresiuni: „S'a suit la biserica din *Ierusalim*” Pentru ce a folosit cuvântul „s'a suit”?

Nu trebuia să compare pe *Fariseu* cu *Vameșul*.

Altcum tema a fost bine lucrată.

5. *Ioan Popa* arată că cuvântul „s'a suit” e luat din textul biblic, din *Evanghelie*.

Invătătoriul nu pōte substitui el cuvintele din *Evanghelie*, trebuie să le iee cum sunt și să le esplice.

6. *Mateiu Mateiu* află că tema a fost bună, ținta a fost precis și bine aleasă, mai scurt nu se pōte exprima.

Sen tența încă a fost clară, greșelă a fost că nu s'a scris pe tablă.

7. *Ioan Berghea* află greșelă în aceea că tema nu s'a împărțit în unități metodice, și fie-care nu a fost tractată special. Trebuia să facă de multe ori repetiția cu elevii, până când se așeza în mintea lor. Gramatica și limba a fost corectă.

8. *Ioachim Trif* afla că tema a fost bună și dēnsul așa o ar classifica.

9. *Galacteon Stelea* crede că nu a fost bună ținta, trebuia să se spună: vom vorbi despre 2 oameni, și apoi la urmă să fie șit la ivelă *Vameșul* și *Fariseul*.

10. *Ioan Paicu* excepțiunează ținta dată de antevorbitoriul. Este în contra celor ce cred că sentența trebuia scrisă pe tablă și în caietele elevilor. La istoria biblică sentența e tipărită după fie-care piesă, deci am face un lucru de prisos colosind la istoria biblică caiete.

În fine prelegătorii își face reflecșiunile sale. A ajutat elevilor fiind că a propus; când aceștia au să răspundă, atunci nu mai ajută în modul acesta.

A accentuat în decursul prelegerii, că ar trebui să repeteze cu elevii, și acesta aici nu o a făcut, spre a economisa timpul. În școală însă face repetiții până ce se convinge că elevii pricep lucrul.

Nu a scris sentința pe tablă, deore-ce elevii o au tipărită în carte.

Cât pentru clasificarea temei aceluia o lasă la conștiința fie-căruia.

Conferența ia cu plăcere act despre lucrarea temei, și prelegătorului îi exprimă mulțumită.

14. Urmăzătorul învățătorului Ilariu Comșa cu prelegere practică din limba română despre articlu. Prelegerea este ținută pentru elevii din despărțământul al treilea.

După terminarea prelegerii se deschide discuțiune publică asupra ei.

1. Ioan Berghia ține că țința: „Astăzi învățăm despre articlu” nu e bine aleasă, trebuia exprimată altcum, de pildă: astăzi vorbim despre biserică sau: astăzi vom învăța cum se numesc părțile dela finea cuvintelor.

2. Ioan Paicu află, că tocmai țința dată de antevorbitorul nu e bună, căci el dă mai multe țințe. Cea dată de prelegătorul e bună, dacă nu e completă, trebuia să întregescă: Vom vorbi despre articlu hotărât. Esecuționază corectitatea definițiunii dată substantivului, și arată că cuvintele normative din exemplele aduse nu toate au fost bine alese.

La scriere articlu trebuia prin oliniță despărțit de substantiv.

În urmă în legătură cu țința întregită trebuia dată și definițiunea articolului: adăuse la finea cuvintelor spre a le hotărâ, sunt articole.

3. Ioan Savu încă esecuționază definițiunea dată substantivelor. Nu ajunge să zicem: vorba, care ne arată nume de ființe sau de lucruri, se numește substantiv, ci trebuie să zicem: vorba, care ne arată nume de ființe, de persoane și de lucruri, se numește substantiv.

4. Nicolau Bugneriu arată, că prelegătorul nu a ținut în decursul prelegerii disciplina cuvenită într-o elevi.

5. Georgiu Andron crede, că nu trebuie să se piardă timpul cu citirea unei piese, spre a face lecțiuni, ci trebuie să se iie o piesă cunoscută elevilor, din aceea să se scotă zicerile, cari se potrivesc bine și acelea să le folosim. Unii elevi au dat răspunsuri în glumă, cari au produs haz, și prelegătorul nu i-a îndrumat la ordine. Ce e drept elevii nu vor da răspunsuri cari să producă haz, cum a făcut Traian Cerbu, dară fiind vorba de o lecțiune în despărțământul al treilea, trebuie să fim cu atențiune la toate momentele.

6. Georgiu Cantor crede, că s'a preles cu mult prea mult pentru o oră, mai ales dacă vom lua o școală cu un singur învățător.

7. Ioan Capătă încă află că tema a fost bine lucrată și predată, face înse obișnuinți în ce privește unele lucruri formale, mai ales la scrierea articolului în plural, care e semiton, și astfel trebuie și indicat prin semicere.

După reflecșiunile finale ale prelegătorului —

Conferența declară că tema a fost bună și exprimă mulțumită prelegătorului.

15. Urmăzătorul Ioan Ciungară cu prelegere practică din geometrie. Ca temă s'a ales suprafața unui triunghi. Tema și aici a fost tratată după treptele formale.

După terminarea prelegerii a urmat discuțiunea publică.

1. Georgiu Pop arată, că învățătorul a lucrat tot el, precând bine era, ca să pună pe elevi să lucreze sub conducerea sa.

A greșit când a luat două numiri: romboid și oblong plecat. Ajungea ori una ori alta dintre aceste 2 numiri. Tema a fost bine tratată, numai a fost luată cum fugitiv, trebuia tratată mai pe larg.

2. Georgiu Andron nu află bună definițiunea dată. În loc de sigură trebuie să zică: cadru mărit de trei linii. Cu definițiunile

și cu regulile s'a prea grăbit. Trebuiau luate exemple mai multe, ca elevii din rezultatul aceluia să vină la regulă.

3. Galacteon Stelea află că tema a fost bine lucrată, numai a fost tratată prea fugitiv.

4. Traian Păcală vorbește la corectitatea expresiunilor și la claritate. Nu putem folosi numirea generală „bucate”, când e vorba că s'a sâmanță să sâmanăm pe un anumit loc. Vom sâmana ne-asămănat mai multă sâcară de cât cucuruz.

5. Procopiu Bența crede că e prea mult, dacă spunem toate trei regulile la aflarea suprafeței. Ajunge dacă elevilor spunem numai o regulă.

6. Ioan Capătă este pentru corectitatea numirilor. Dacă folosim cuvântul basă, atunci să ne folosim de cuvântul înălțimea: Înmulțim deci basa cu înălțimea și împărțim cu 2. Dacă luăm în loc de basă cuvântul lungime, atunci să zicem lățime: d. e. înmulțim lungimea cu lățimea și împărțim cu 2. Nu a fost corect, că la tratarea temei s'a provocat la măsurile vechi. Corect e ca în școală să vorbim folosind numirile nou introduse, spre a evita confușiunile, cari urmăz din numirea măsurilor vechi.

7. Ioan Paicu arată, că era bine, ca triunghiul să-l desemneze și elevii în caiete, să inducă rezolvirea și regulile. În școală să lucreze toți elevii, să nu stee necativi.

După reflecșiunile generale ale prelegătorului

Conferența declară, că tema a fost bine lucrată și prelegătorului îi exprimă mulțumită.

Sedința II.

(21 Octobrie, ora 3 p. m.)

16. Comisariul consistorial comunică că s'au prezentat pentru ședința aceluia învățătorii Filaret Dășoreanu din Valendorf și Georgiu Burlea din Șercăița.

Servește spre știință.

17. Urmăzătorul prelegere practică din istoria patriei. Învățătorul Ioan Burete prelege despre Stefan cel sânt.

Înainte de a începe prelegerea declară, că abia cu o zi înainte de conferență a primit însărcinarea de a lucra tema, de aceea nu a avut timp suficient spre a se prepara.

După terminarea prelegerii la propunerea conmembrului Ioan Paicu se ia concludus:

Deorece după declarațiunea făcută prelegătorului nu a avut timp suficient de a se prepara, conferența nu intră în aprecierea ei, ci rămâne, ca Ioan Burete să o țină din nou preparat la conferența procsimă.

18 Georgiu Maican urmăză acum cu o prelegere practică din istoria naturală. Ca temă și-a luat: Claritatea noțiunilor: Animale și paseri, ca introducere în istoria naturală. Și aceluia a fost lucrată după treptele formale.

După terminarea prelegerii a urmat discuțiune publică asupra ei.

1. Ioan Savu află că tema a fost lucrată foarte bine, de aceea va face numai unele observări scurte. Când s'a vorbit despre îngrigirea de animale, la locul prim trebuia accentuat, că mai întâi îngrigesc de ele Dumnezeu, și numai în locul al doilea vine omul.

Învățătorul să nu folosescă înaintea elevilor cuvântul „zșu”. Acesta-l folosim numai când ne jurăm, deci în școală el nu are loc.

2. Ioan Paicu arată că nu s'a amintit o însușire esențială a animalelor, anume, că sunt sugătoare, altcum tema a fost foarte bine lucrată.

Conferența constată, că tema a fost foarte bine tratată, prelegătorului îi exprimă mulțumită.

Se pune la ordinea zilei prelegerea practică „înmulțirea” sau „multiplicațiunea”, pentru anul al treilea de școală, de învățătorul Ioan Paicu. Tema e lucrată după treptele formale.

După terminarea temei se decide discuțiunea publică.

1. Ilariu Comșa crede că la țință ajungem, dacă ne folosim de o singură numire, ori înmulțire, ori multiplicațiune, nu însă amândouă. Vorbind de bani prelegătorul s'a folosit de banii vechi: floreni cruceri, mai corect era să se folosescă de numirile nou: corone, filori.

Când a scos regulile, să fi indigitat în tema ce o a lucrat: care e multiplicandul,

multiplicatorul și produsul, ca cu atât mai bine să se tipărescă în mintea elevilor.

2. Chirion Munteanu crede, că ar fi fost bine, ca mai întâi să fi făcut adaugere. În tema dată $6 \times 8 = 48$ se fi adaus pe multiplicand de 8 ori $6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 48$.

În cazul acesta elevii vedeau, care e deosebirea între adaugere și înmulțire, și mai ușor le rămânea în minte și regula.

3. Procopiu Bența arată, că s'a făcut și în cazul concret greșela, care s'a mai sulevat azi, anume învățătorul a provocat mai întâi un elev, și apoi a pus întrebarea, prin ce s'a slăbit disciplina.

4. Filaret Dășoreanu e de părerea, ca la lucrările în școală să fim cu atențiune și la viața practică. Așa d. e. când vorbim de anumite bucate, să le dăm prețurile obicinuie în piețele din apropierea noastră.

La tema din chestiune s'a vorbit de „unimi” și de „unități”, prin aceste putem confunda pe elevi.

În școală trebuie să evităm tot ce poate confunda pe elevi, și tot ce prin încercarea de explicări numai mai mult înecură.

5. George Cantor arată, că numirile tehnice: multiplicand, multiplicator, produs, trebuie scrise pe tablă, și elevii se le scrie în caietele lor.

Prelegătorii își face reflecșiunile finale. În special cu privire la cele esecuționate de Filaret Dășoreanu la „unimi” și „unități”, arată, că numirile aceste sunt cunoscute deja elevilor din lecțiile premergătoare.

Conferența află, că prelegerea a fost bine lucrată, și prelegătorului îi exprimă mulțumită.

Se pune la ordinea zilei prelegerea din limba magiară a învățătorului Zaharie Munteanu, care tractează despre zicerea simplă și părțile ei.

După terminarea prelegerii fiind timpul prea înaintat,

Discușiunea asupra ei se amână pe ședința proximă.

Comisariul consistorial comunică conferenței răspunsul Preacuvioșiei Sale Domnului arhimandrit-vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu la felicitarea telegrafică de azi.

Răspunsul într-o vii aplauze se ia cu plăcere la cunoștință.

Anunțându-se ședința proximă pe mâine la orele 11 a. m. după terminarea sfintei liturgii, ședința se încheie la orele 7 seara.

Sedința III.

La 22 Octobrie, 1900.

Ședința se deschide la orele 11 a. m. Comisariul consistorial notifică, că la ședința aceluia se află prezent și părințele administrator protopresbiter al tractului Agnietei Nicolae Moldovan.

Se ia cu plăcere la cunoștință.

Învățătorul din Merchiașă Avram Nicolescu și scuză absența dela conferență prin afaceri familiare, Bucur Galbincea din Vovodenii-mari se prezintă la ședința de azi și scuză absența dela ședințele de ieri prin afaceri familiare.

Servește spre știință.

(Va urma)

Raportele consistoriului metropolitan către congres.

Raportul senatului epitropesc.

Nr. 378 M.

Mărit Congres!

Subsemnatul consistoriu metropolitan, ca senat epitropesc, și-ia voe a subterne următorul raport despre activitatea sa în periodul dela 1 Octobrie 1897 până în ziua de astăzi.

Dintre numărul total al esibilitelor intrate la consistoriul metr. în periodul acum amintit, aparțin la competența senatului epitropesc 245, cari s'au rezolvit toate în ședințe și pe cale presidială. Senatul epitr. a ținut ședințe: în a. 1897 1, în a. 1898 2, în a. 1899 4, în a. 1900 2.

Recurse în afaceri administrative epitropesci au intrat 14. S'au aprobat conclusele forului inferior în 1, s'au modificat în 6 cazuri; s'au reieptat ca neadmisibile 6, s'a revocat 1 recurs.

Senatul epitropesc al consistoriului metr. se ocupă aproape exclusiv numai cu adminis-

trarea fondurilor metropoliei, și pe cât de mici sunt acestea pe atât de neînsemnate sunt funcțiunile, ce le plinesce consistoriul.

La a. 1878 prin concl. Nr. 238, congresul a votat un statut pentru înființarea unui fond metropolitan, în înțelesul căruia statut încă în acel an avea să se pună temeiul la un fond general metr. pentru-ca metropolia ortodocșă română să devină în stare de a-și acoperi trebuințele organismului său din propriile sale mijloce materiale.

Dintre multele isvode de venit contemplate de congres pentru a întemeia și apoi a alimenta acest fond, s'a realizat o colecție făcută în metropolia, ale cărei rezultate nici pe de parte nu ajung a acoperi modestele trebuințe ale metropoliei, și ni-au ramas venitele discului metropoliei, care se pōrtă an de an la ziua Arătării Domnului. Acest disc, care încă în anii 1880—1890 vōrsa în fondul metrop. 1200—1400 fl. la an, abia mai aduce acum câte 800 fl.

Dăruiri benevole dela comunele bisericesti și dela credincioși singuratici, ai bisericiei noastre, — ajutōre benevole anuale ale eparchiilor singuraticice din metropolia; — pedepse de bani destinate spre scopul acesta din partea organelor bis.; alte daruri benevole, — toate acestea provēzute în p. 2 al statutului pentru fondul metr. — au rămas pie desiderii.

Așa se esplică apoi, că la 30 ani dela înființarea metropoliei, la 22 ani după ce s'a decretat întemeierea fondului metropolitan, metropolia dispune acum de un capital de 45669 74 cor., în bună parte din propriile sale fructe augmentat, ale căruia interese nu sunt în stare să acopere nici măcar jumătate din bugetul anual al metropoliei.

Considerabile economii făcute în anii trecuți la cassa domestică, cari însă se vor consumă în anii ce vin, — apoi cuota pentru administrarea fundațiunii Gozdu, și cuota de administrare, care se iea an de an din fondul celor două eparchii, ni dau mijlocele precarie de a plini a doua jumătate a trebuințelor metropoliei, după ce contribuiriile eparchiilor s'au redus din period în period și nu represintă acum decât o forțe neînsemnată sumă.

Al doilea fond al metropoliei: fondul congresual avea 3601 fl. 89 cr. la finea anului 1899.

Mulțumită contribuțiilor de câte 50 fl. din partea eparchiilor la câte o sesiune congresuală, cari achită spesele biroului congresual, fondul congresual nu pōrtă alte sarcine decât ecuivalentul de 5 fl. 90 cr. la an, crece încet, prin propriile sale venituri, și arată la finea anului 1899 un crescământ de 391.29 fl. față de anul 1898.

Celelalte două fonduri, și anume al celor două eparchii nou, și fondul pentru monumentul lui Șaguna, sunt date în administrațiunea metropoliei avēnd destinațiune specială, și cel dintâi numai într'atâta concure la acoperirea trebuințelor metropoliei, în cât din lipsa resurselor propriie la fondul gen. metr. a fost supus unei taxe de administrare de 600 fl. în periodul actual.

Legatul de 50000 fl., testat de fericitul arhiepiscop și metropolit Șaguna pentru înființarea a două eparchii nou, a crescut în decursul timpului la 252551.72 fl. cu care se încheie inventariul anului 1899, o sumă considerabilă față de urzirea ei, nesuficientă însă pentru realizarea intențiunii testatorului.

Fondul monumentului Șaguna, inițiat încă la a. 1878, abia atinsese suma de 6568 fl. 69 cr. la finea anului trecut: aceluia sumă rezultase din colectele efectuate în eparchiile Aradului și a Caransebeșului și din interesele sale capitalisate în decursul mai multor ani.

Dela a. 1897 încōci au intrat în urma concludului congresual Nr. 71/1897: dela particulari 3 fl. 15 cr., dela consistoriul din Orade 238 fl. 73 cr. și dela consistoriul Aradului încă 1712 cor. 59 bani.

Fondul acesta e scutit de ecuivalent, și nici alte sarcini nu are.

În anul crenat a intrat în cele din urmă și colecta archidiecesei pentru acest fond cu respectabila sumă de 14692 cor. 43=7347 fl. 21½ cr., cu care la olaltă capitalul fondului se va urca la 14,771 fl. 20 cr. său 29,542 cor. 40 bani, care încă nu ni pune în prospect apropiat chitarea datorinței de pietate, ce o au credincioșii bisericii noastre

față de memoria primului și preamăritului lor arhiepiscop-metropolit.

Manipularea acestor fonduri la cassa metropoliei controlată prin scontrări periodice și prin revizuirea rațiociniilor anuale, s'a constatat corectă în tota privința.

Pentru viitoriu ne așteptăm la o rentabilitate mai bună a capitalurilor din fondurile metropoliei, după ce am dispus și efectuit elocarea banilor disponibili, deocamdată în sume mai modeste, la câte-va din instituturile noastre de credit și economie în provincie, cari ofer condițiuni de fructificare mai bune.

Prin această măsură se vor paraliza cheltuielile mai mari la fondul general, la fondul congresual, și la fondul celor două eparchii, cari provin din urcarea echivalentului măsurat după averea fondurilor.

Rațiociniile fondurilor metropoliei, revizuite an de an, și aflate în regulă, se promovează cu rapoarte speciale.

Bugetul consistoriului metropolitan pentru procsimul period de trei ani, care buget încă urmăzează cu act separat, s'a proiectat în tocmai ca cel pentru periodul actual, cu mica excepțiune că din venitul fondului gen. s'au preliminarat cu 200 cor. mai mult.

Regulamentul pentru administrarea afacerilor episcopesci, votat la anul 1897, și publicat și în edițiune separată, va avea de aci înainte să dea probe despre aplicabilitatea sa.

Impregiurarea, că în timp de aproape trei ani n'au intrat la metropolie decât numai șapte recurse în afaceri episcopesci, și și acestea numai din archidieceasă, ar indica o administrare și manipulare a afacerilor economice complet corectă în comunele tuturor eparchiilor, anume la Arad și Caransebeș, dacă n'ar fi fapt notariu, că tocmai acest ram al administrării noastre bisericesci are multe defecte, — ear' impregiurarea, că din șapte concluse luate în reviziune s'au modificat șase, dovedește, ca în afaceri economice, unde se tractează de averea comunelor, care e fundamental autonomiei lor bisericesci, decernarea la două foruri numai salutară p'ote fi pentru instituțiile noastre bisericesci.

Conspectele despre averea eparchiilor și a comunelor bisericesci se acclud aici; comparatiunea contemplată în concludul Nr. 72/1897, s'a făcut numai în parte.

Rațiociniile fundatiunii lui Goszlu pentru anul 1899, revizuite și de representa fundatiunii și de consistoriul metropolitan, se promovează cu act separat.

Din ședința consistoriului metropolitan, ca senat episcopesc, ținută în Sibiu, la 29 Septembrie, 1909.

corone, cu condițiune să i-se solvace suma în 3 ani fără interese.

Astfel credincioșii comunei Certege, grație munificenței vrednicului preot C. Cothișel, au ajuns să aibă un edificiu de școală corespunzător tuturor cerințelor și ca și care puține se află în Munții-apuseni. Edificiul constă din o sală de învățământ pentru 80 elevi, două odăi pentru învățătoriu, culină, cămară, culină de vară, pivniță și lemnie, toate îngrădite cu până. Cu ocaziunea colaudării, făcute în 15 Octombrie în prezența presbiterului tractual Romul Furdui și a întregului popor, valoarea acestora s'a estimat la 6600 corone.

În 15 Octombrie s'a făcut sfințirea, ear' în 16 s'au început prelegerile în noua școală.

Iată ce face dragostea și bună înțelegere între frați. Laudă pentru această preoților C. Cothișel și I. Arieșan împreună cu credincioșii lor, cari astfel au înțeles cuvintele psalmistului: „Iată ce este acum mai frumos, de cât a locui frații împreună“.

Moșul.

Dela Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român.

Nr. 578—1900.

Concurs.

Dela „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ conform concludului Nr. 236 din 25 Octombrie a. c. cu începutul anului școlar 1900—1901 este de conferit:

Un stipendiu de 120 corone pe an din fundațiunea „I. Roman“, destinat pentru studenți de gimnaziu ori școle reale.

Cereri pentru acest stipendiu se se înaintează comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Strada Morii Nr. 8) până la 20 Septembrie a. c. prevăzute cu următoarele documente:

- a) atestat de botez;
- b) testimoniu școlar pe anul 1900—1901;
- c) atestat de paupertate.

Cereri înscrise după termen nu se vor considera.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiu la 25 Octombrie 1900.

Dr. I. Pușcariu.
vice-președinte.

Dr. Beu.
secr. II.

Notă.

Toți acei parochi din archidieceasă, cari au primit spre întregire fasiunile pentru întregirea dotațiunii din visteria statului, sunt și pe această cale poțitiți, să grăbescă cu întregirea lor și să le promoveze cu posibilă grabă la Venerabilul consistoriu. Tot odată se atrage atențiunea acelor parochi, cari n'au case parochiale, să fasioneze la cheltuieli (B. II.) și o sumă corespunzătoare ca relut de cuartir, documentând această pretensiune cu document dela primăria comunală (magistrat), în care se se accentueze, că „parochul nu are casă parochială, ci e avisat la locuință privată, a cărei chirie anuală face după referințele locale și după media 1893—1897 cel puțin.... corone“.

NOUTĂȚI

Alegere de preot. În 21 Octombrie s'a făcut alegere de paroch în Păucea, fiind ales cu unanimitate voturilor clericul absolut Valeriu Scutea din Mediaș, de prezent învățătoriu în Sadu.

Cununie. Maria Stanciu din Săcădate și Teofil Căliman învățător în Reșinari își vor sërba cununia în Săcădate la 5/18 Septembrie a. c.

Conferență despre Alexandri în Timișoara. Nicolau Putnoky, directorul gimnasiului din Lugoj — după cum e informată „Controla“ — va ține în societatea profesorilor din Timișoara în firul conferențelor așa

zise „szabad lyceum“ (după „University Extension“ al Englezilor) o conferență despre „Poesia română în secolul XIX“ insistând deosebi asupra lui Alexandri. Ca adaus la această conferență două domnișore vor declama în traducere magiară poeziile lui Alexandri „Magiara“ și „Calul cardinalului Báthory“.

† Stefan Moldovan, preposit capital gr.-or. în Lugoj, a răposat Duminecă în etate de 88 ani, după 63 ani de preoție. Preposit a fost 41 ani. Inmormântarea i-s'a făcut Marți.

**Alegeri municipale în Alba-inferi-
ora.** Pentru întregirea posturilor vacante în comitetul municipal al comitatului Alba-inferi-ora se vor face alegeri în 28 Septembrie st. n. Sunt vacante cinci posturi: în cercurile Abrud, Aiud, Alba-Iulia, Ighiu și Uioara.

Din isprăvile asasinilor bulgari. Ziariului „Akropolis“ din Athena i-se raportează din Salonic, că Românul fruntaș Titimi a fost asasinat de Bulgari când se reîntorcea dela Meșicova spre Ghevgheli. Titimi era luat la ochi de Bulgari din cauza sentimentelor sale românesci.

Tot relativ la isprăvile Bulgarilor în Macedonia ziariul „Știrile Petersburgului“, organ al printului Ūstowski, publică un lung articol datorit savantului rus Draganoff, în care pe baza informațiilor primite dela institutul archeologic rus din Constantinopol se spune, că Bulgarii distrug în mod sistematic ori-ce monument istoric din Macedonia, rup manuscrise și mănesc cu cernăla inscripțiunile istorice de pe icoanele bisericelor. Asemenea probe de vandalism p'ote ori-cine să vadă în mănăstirile: Trescavetz, Marcob și Scopia. Organul institutului archeologic rus din Constantinopol a scris în această privință următoarele: „Vinovați în actele de vandalism sunt înșiși Bulgarii, cari nimicesc ori-ce monument istoric din epoca romană sau greacă“.

„O rectificare“. Sub acest titlu „Gazeta Transilvaniei“ dto 8 Nov. n. publică următoarele: „Față cu șirea lansată în nrul de Marți al „Tribunei Poporului“, că I. P. S. Sa d-l arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu nu ar fi contribuit cu nimic pentru fondul mesei studenților români din Brașov, ni-se comunică din isvor competent și suntem rugați a constata, că I. P. S. Sa a contribuit, încă în Februarie 1899, cu o sumă însemnată, dar' în mod anonim.“

Societatea de lectură „Petru Maior“ a universitarilor români din Budapesta în ședința sa generală din 27 Octombrie stil nou s'a constituit în modul următor: preșident Victor Păcală, teolog abs. și stud. fil.; vice-preșident Virgil V. Mișil, stud. med.; secretar George C. Lăbonțiu, stud. jur.; cassariu Stefan Borcan stud. jur.; controlor Victor Mandea stud. tehnic; notari Ilie Minea stud. phil. și Constantin Moga, stud. jur.; bibliotecariu George Noaghea, stud. fil.; vice-bibliotecariu George Lupșa, stud. tehnic; econom Antoniu Bălăciu, stud. jur. În comisiunea literară: preșident Iosif Enescu, teol. abs. și stud. phil.; referent Dionisie Stoica, stud. techn.; membrii: Silviu Cristea stud. techn.; Ilie Groșan, stud. jur.; Ilie Minea stud. phil.; Radu Prișcu ped. abs. și stud. fil.; Emil Tișca, stud. acad. orient. În comisiunea supraveghetore: Stefan Bărbuceanu, stud. med.; Gavril Lungu, stud. techn.; Vasile Maxim, stud. techn.

Români în comisiunile municipale din Bistrița Năsăud. În congregația de la 31 Octombrie a comitatului Bistrița-Năsăud dintr-o Români au fost aleși membri: în comisiunea administrativă vicariul gr. cat. din Năsăud Dr. Ioan Pap, în comisiunea permanentă pe ciclul de trei ani Anchidim Candale, preot în B.-Bistrița, Dr. D. Ciuta, avocat în Bistrița, Ciril Deac, protopop în Șieut, Ioan Dologa, preot în B.-Tiha, Gerasim Domide, preot în Rodna-veche, Dr. Vasile Pahone, avocat în Bistrița, Dr. Ioan Pop, vicar în Năsăud și Dr. Gavril Tripon, avocat în Bistrița. În comisiunea verificătoare Dr. George Linul, și Dr. Gavril Tripon. În comisiunea administrativă a fondurilor grănicerești din Năsăud Dr. Leon Seridon. Membri de încredere pentru compunerea conspectului juraților Dr. D. Ciuta, Gerasim Domide, Ioan Dologa și Gavril Seridon, profesor în Năsăud.

Post de medic cercual. Pentru ocuparea postului de medic în cercul Batta, compus din 17 comune, este scris concurs cu termen până la 28 Septembrie st. n. Emolumente 1600 cor. salariu, 600 cor. paușal de călătorie și taxele statutare de la încetarea bolnavilor. Concursul sunt a se facea la protopretorul Aurel Popescu în Biriș.

Libertatea crimei în Bulgaria. Săptămânile trecute se pertractase la curtea cu

jurați din Sofia procesul asasinilor Ciolacoff și Șumanov (învățătoriu) și ambii au fost achitați. Din acest incident „Epoca“ de la 17 Octombrie v. sub titlul de mai sus scria, între altele, următoarele: „Achitarea asasinilor Ciolacoff și Șumanov de către justiția bulgară, cu toate dovezile ce pledau contra lor, cu totă mărturisirea făcută de ei, achitarea această surprinzătoare trebuie să îngrijască lumea civilizată. Verdictul justiției din Sofia este o primă de încurajare dată toporului și pumnalului lui Sarafoff, este o sfidare cutetătoare care ni-se asvârle. Nu ne îndoiim deci că în urma sentinței care proclamă libertatea și impunitatea crimei, guvernul românesc va proceda cu îndoită energie întru dobândirea satisfacțiunii la care avem dreptul.“

Achitarea lui Șumanov, cum se raportează ziarelor din Budapesta, s'a făcut în următorul chip: Juraților li-s'au pus întrebările următoare: 1. Constatat e, că Mihail Șumanov a ucis pe Cacev Bojanov? 2. Dovedit e, că ucigașul a fost pe deplin conștient de fapta sa? 3. Este constatat, că moartea lui Cacev a urmat imediat după sevărșirea atentatului? 4. Sunt împrejurări agravante și atenuante? 5. Este Șumanov vinovat pentru comiterea atentatului? Jurații cu unanimitate au răspuns la cele dintâi trei întrebări cu da, ear' la cele două din urmă cu nu. Achitarea vinovatului a fost „motivată“ cu aceea, că Șumanov a ucis din simț de patriotism. A ucis pe Cacev, fiind-că l'a cunoscut ca aprig inamic al comitetului macedonean.

Pentru candidații de notari. Cu termen până la 15 Septembrie n. este scris concurs la postul de notariu-adjunct în Seciani (pretura Vinga), dotație 1000 corone. Alesul va fi propus a se numi și la postul de matriculant substituit.

Errată. La știri mărute din numărul anterior, rândul 9, a rămas afară cuvântul soția prin ce se alterează esențial sensul acelei știri. Să se cetiască „soția primariului...“ și nu primariul C. Burdia.

Din public.*)

Declarațiune.

În numărul 116 din anul curent al prețutului nostru organ bisericesc „Telegraful român“ la locul noutăților sub titlul „Sërba-rea hramului bisericeii din Reșinari“ au apărut unele afirmări, că „învățătoriu A. G., urmat de școlarii cântăreți, s'a depărtat dela serviciul divin în mod quasi ostentativ, cel puțin așa i-s'a părut corespondentului“.

Deore-ce cu inițialele de mai sus se țintesc la persoana subscrisului, îmi țin de datorință, în interesul adevărului, a declara:

În ziua și la sërbatorea din chestiune am participat ca de regulă în mod activ la serviciul divin, având sub conducere corul școlei, cu care am executat cântările liturgice în biserică, tropariul hramului la încungiurarea bisericeii și răspunsurile prescrise la sfințirea apei în piața dinaintea bisericeii.

După terminarea serviciului divin cu sfințirea apei, m'am depărtat de acolo, ceva înaintea elevilor, dar' nu în mod „ostentativ“, ci din cauze, pe cari aici nu mă aflu îndemnat a le comunica cu anonim, ear' elevii cântăreți au rămas tot acolo sub supravegherea domnului director școlar, până ce preotul fungent i-a stropit cu apă sfințită.

Mărturisesc adevărul, d-le corespondent, că nu p'ote fi vorba de o conturbare a evlaviei credincioșilor, ci conștiința d-tale e conturbată de unele scopuri nedemne. Dacă în de acestea ați plăcere, să-ți fie de bine.

Reșinari 23 Octombrie 1900.

Aleman Galea,
învățător.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primesce răspunderea.

Haină—mătase de bal fl. 6.30

și mai sus! — 14 metri! — trimisă franco și vămuită! Mustre cu întorcerea postei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“ negră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte ces. și reg.) Zürich. [12] 2—4

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și-au contras bote de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârșiri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și învioră organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delată contur: **** bațiile de mistuire și influențază puternic asupra noii formări de sânge sănătos. ****

Prin întrebuințarea regulată a vinului de buruieni botele de stomach vor fi curate încă în formare. Se nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, **maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie**, precum și conglomerarea sângelui în ficat, splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delată în te cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delată mistuirea grea și depărtă prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. **Lipsa de apetit și reaua dispoziție**, precum și **durerile de cap și nopțile perdute** (insomnie) consumă adeseori incul cu incul multe persoane. Vinul de buruieni dă slăbitei puteri de traiu un nou și prospet impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăză nervii excitați și crează nouă voo de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumită dovedesc acestea.

Vinul de ierburii se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Tur-nișor, Seliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmăciu, Boita, Cismăde, Poplaca, Gură-rului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pian-t-de-sus, Petriș, Sebeșul-său, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pânde, Tăpu, Meșiaș, Blăjeș, Său-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita Cincu-mare, Boholt, Făgăraș, Beclean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Luncani, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate loca-litățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Se se cêră anunt:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sunt: Vin de Malaga 450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen“, iarbă ferului americană, Rădăcina „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tote aceste se amestecă. un. dem. [216] 1—11

Krachul cel mare.

New-York și Londra n'au cruțat nici continentul european, fiind necesită o fabrică mare de lucruri de argint de a desface tot depositul seu pe lângă o mică rebonificare a forțelor de lucru. Eu sunt împuternicit a executa acest mandat. Trimit deci ori și cui următoarele obiecte pe lângă o rebonificare simplă de fl. 6.60 și anume:

- 6 bucați cuțite foarte fine cu tăiș englez,
- 6 bucați furculițe de argint-patent american dintr-o bucată,
- 6 bucați linguri de argint-patent american,
- 12 bucați lingurițe de argint-patent american,
- 1 bucată lingură pentru supă de argint-patent american,
- 1 bucată lingură pentru lapte de argint-patent american
- 6 bucați tase Victoria englezesci,
- 2 bucați felinare admirabile de masă,
- 1 bucată sutiță pentru teă,
- 1 bucată preserătoare pentru zahăr pisat fină,
- 42 bucați la olaltă numai fl. 6.60.

Tote aceste 42 obiecte au costat mai nainte fl. 40 și se pot obține acum cu prețul minimal de fl. 6.60. Argintul-patent american este un metal foarte alb, care își păstrează colorea argintie 25 de ani, ceea-ce se și garantează. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acesta publice, a retrimite banii fără nici o piedecă tutu-rora cărora nu le convine marfa, și nimenea n'ar trebui să lase a trece această ocasiune favorabilă, fără a-și procura această garnitură pomposă, care se potrivește mai ales ca

present escelent de nuntă și ocașional

cum și pentru ori-ce gospodărie mai bună.

Se află numai la

[210] 3—10

A. HIRSCHBERG,

casă de export pentru obiecte de argint-patent american
Viena, II., Rembrandtstrasse Nr. 19.

Trimiterea în provincie pe lângă rambursă sau anticiparea sumei.
Praf de curățit 10 cr. Veritabil numai cele provăzute cu marca alăturată (Gesundheitsmetall).

Estras din epistolele de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu garnitura Diale și mă rog pentru o nouă expediție.
Lubaczow, Galiția. Babie, căpitan.

Am primit expediția și sunt foarte mulțumită, Vă mai rog pentru o garnitură cu fl. 6.60.
Cluș. Exelența Baronesă Bánffy.

Am primit expediția și sunt foarte mulțumită cu ea.
Gaad, Ungaria, 1 Septembrie 1890.

Contesa C. Chotek-Gudenus.

Consemnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen

Speciell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
1 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	40000
5 "	30000
1 "	25000
7 "	20000
3 "	15000
31 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
432 "	2000
763 "	1000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,00 0

Scrisore de comandă de tăiat.

Einsuche um Zusendung von.....

nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl.....

Genau
Adresse

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Einsuche um Zusendung von..... Original-Loos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie

nebst amtlichen Plan. } ist per Nachnahme zu erheben. } Was nicht gewünscht
foigt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Să ajutăm norocului!

Deja mulți s'au fericit

prin cumpărarea

unui los dela noi!

Loteria cea mai bogată în șance este loteria de clasă privilegiată reg. ung., care va începe în curând iarăși. Din

100.000 LOSURI vor fi trase

câștiguri, așadară jumătate sunt câștiguri. din toate losurile, precum se vede și din lista de câștiguri alăturată, nici o loterie din altă țară nu are în raport cu această așa câștiguri considerabile.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos este

Un milion corone.

Cu totul vin treisprezece milioane 160.000 corone la tragere. Tota întreprinderea stă sub supravegherea statului.

Contribuția pentru losurile originale pentru clasa primă conform planului este:

pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. —.75 sau C. 1.50
un pătrar ($\frac{1}{4}$) " 1.50 " " 3.—
" o jumătate ($\frac{1}{2}$) " 3.— " " 6.—
" un întreg ($\frac{1}{1}$) " 6.— " " 12.—

și se trimit cu rambursă sau trimițându-se prețul lor anticipativ. Planuri oficiose gra-tuit. Comande pentru losuri originale ru-găm a trimite direct la noi până în

15 Novembre a. c.

în care zi se începe tragerea.

Banca A. Török & Co.

Budapesta. V. Waitznering 4/a.

Filiale: IV., Museumring Nr. 11.

VI., Elisabethring Nr. 54.

Multe și foarte mari câștiguri am solvit noi prea stimaților nostri clienți și anume în timp scurt preste trei mi-lioane și jumătate corone. [194] 8—8

Carè-motor cu 2-4 jeturi perfecționate technic.

Motore-originale de **Dion & Bouton**, cu putere electro-magnetică și mânăta cu o simplă mișcare de mână; absolută siguranță în funcționare.

Cursă de 8—35 chlm. pe oră.
Suișuri până la 15%. Jetul dinainte nu se întorce spre cel dindăr.

Se cantă reprezentant de prima clasă pentru orașele princi-pale din Austro Ungaria.

Cataloguri ilustrate se expediază pentru 50 bani trimiși în marce postale.

Premiate cu medalia de aur și argint și cu premiul de onore.

Kondor, societate pe acții pentru instalație de automobile înainte:

A. L. Liepe & Brest.

Representant general:

G. Hallada & H. Weiser

Viena, I. Rothenurmstrasse 11.

Pentru reflectanți călătorii de probă gratis.

sz. [213] 1—52

